

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Liber Secvndvs. De Elementis Geographiae ex Sphaerâ Armillari petitis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

peccetur ex imperitiâ locorum multis exemplis idem Strabo probat. Ideoque Imperatores maximi hanc scientiam plurimi fecerunt. Habuit Alexander Macedo itinerum suorum dimensores. Quam *ἀξιπῶς* Galliæ situm nobis reliquit Cæsar in Commentariis? Quam Geographiæ cupidus Hadrianus Imperator? Quam eius deamans Germanicus, qui per se magnam Imperij Romani partem lustrare voluerunt. Augustus verò Cæsar cum id per valetudinem minus posset, per mensores suos id exsequi conatus est: unde aliqui profuxisse credunt Itinerarium, quod Augusti nomine circumfertur.

Ex iis cum constet Geographiam artes omnium præstantissimas excolere, conficitur eius finem nobilissimum esse, utpote quæ tota viris illustribus perficiendis adhibeatur. Ne tamen nimium sibi arroget, videamus libris sequentibus quid ab aliis scientiis mutuetur.

LIBER SECVNDVS.

De elementis Geographiæ ex sphaera armillari petitis.

CAPVT PRIMVM.

Primæ notiones sphaeræ.

P R I M A. *Sphaera* est corpus solidum vnâ superficie circulari coronatum, cuius mediam partem habes in figurâ A.

S E C V N D A. *Axis sphaeræ* est diameter seu linea centrum orbis peruadens, circa quam voluitur idem orbis, cuius extrema dicuntur *poli*. Itaque omnis *Axis* est diameter, non vice versâ. Diametrum vides in D. E., Axem verò & Polos in B. C.

T E R T I A. *Orbis* est corpus solidum concavâ, & conuexâ superficie circumclusum. Aspice figuram A.

Q V A R T A. *circulus sphaeræ* est linea cuius circumferentia in parte conuexâ sphaeræ describitur. Hunc vides in F. G.

QVINTA. *circulus Sphære maior* est qui Sphærae partem conuexam in duas partes æquales fecat, vt N. I. *Minor* autem, qui eam in portiones inæquales diuidit: vt L. M. &c.

SEXTA. omnis circulus siue maior siue minor, olim in sexaginta partes secabatur, nunc in trecentas sexaginta, quas Geographi vocant *Gradus*, & has iterum in sexaginta, quas *Minuta*, aut *Scrupulos* nominant.

CAPVT II.

De Polis.

POLVS dicitur à Græco *πόλις* *verto*, quod circa illum cælestis machina circumuoluatur; appellatur quoque *vertex*, & duplex assignatur *Arcticus* & *Antarcticus*.

ARCTICVS nomen accepit ab Arcto seu Ursâ vicino fidere, cuius stella borealior iam dissidet tantùm à Polo 2. gradibus cum 30. minutis vt vulgò creditur, seu 40. vt periti malunt. Olim totis gradibus duodecim cum minutis 24. ab eodem Polo disiunctus erat. Dicitur aliter *Borealis*, & *semper apprens.*

ANTARCTICVS sic appellatur, vel quia est *oppositus*, vel quia est *æqualis* Arctico: vtrumque enim significat particula *ἀντι*. Vocatur aliter *Notius*, *Australis*, & *semper latens*, videlicet respectu eorum, qui ab Æquatore versùs Arcticum declinant.

§. 3. De circulis Sphæra.

Circulorum in Sphæra alij maiores sunt, alij minores.

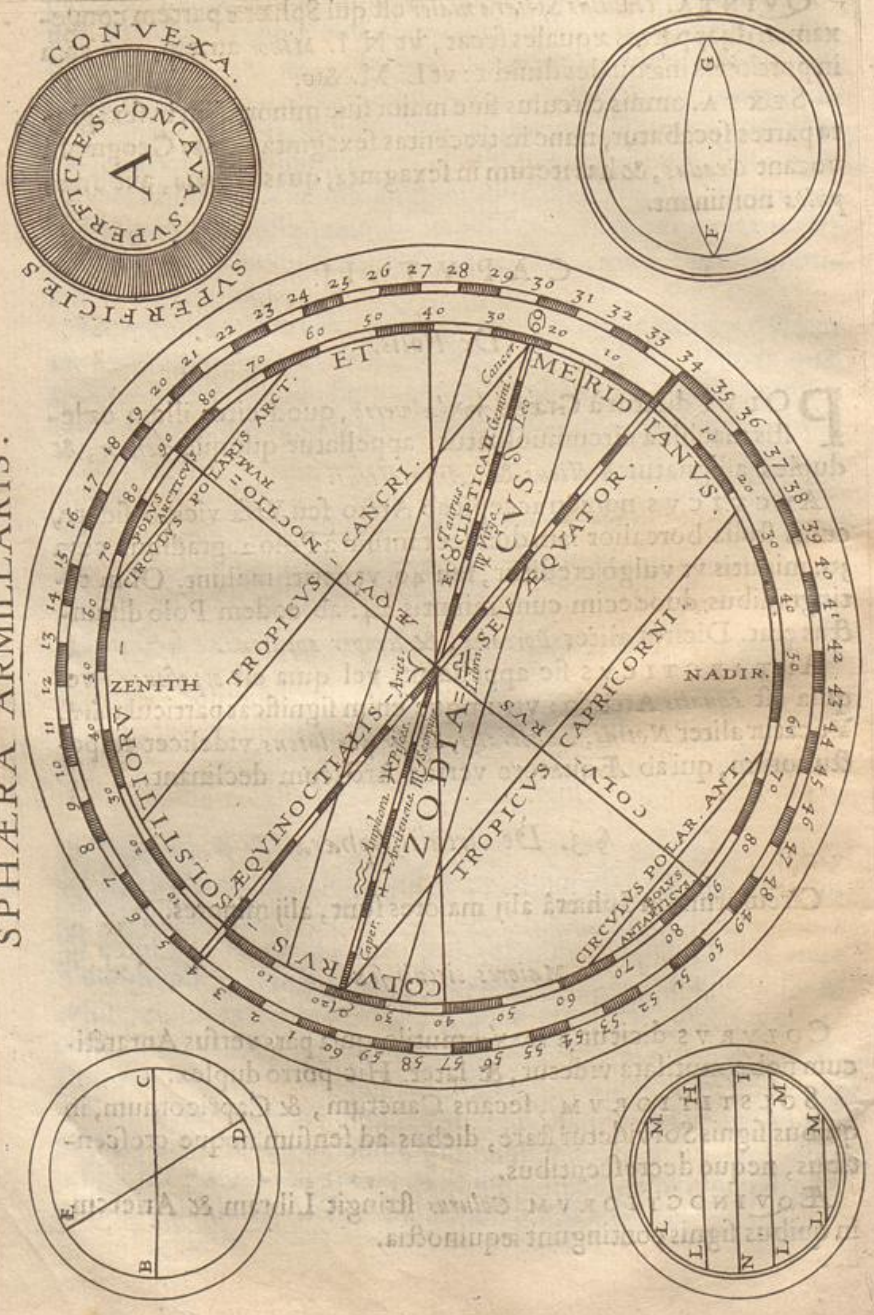
Maiores circuli sex.

COLVRVS dicitur à *κόλως* *mutilo*, quia pars versus Antarcticum nobis mutilata videtur, & latet. Hic porro duplex.

SOLSTITIORVM, secans Cancrum, & Capricornum, in quibus signis Sol videtur stare, diebus ad sensum neque crescentibus, neque decrescen-
tibus.

ÆQUINOCTIORVM *Colurus* stringit Libram & Arietem, in quibus signis contingunt æquinoctia.

SPHÆRA ARMILLARIS.

HORIZON à voce ὄρος terminus, à Latinis *Finitor*, & à veteribus *Oceanus*, diuiditur in Rationalem & Sensibilem.

Rationalis, seu *Naturalis*, & *Artificialis* Mundum in duas partes æquales secat, & duobus modis diuiditur: *Respectu terre*, in *Rectum* cuius vertex dictus *Zenith* secat *Æquatore* ad perpendicularum, & *Obliquum* cuius vertex demissus facit angulos inæquales: *Respectu autem cæli* in *Planum* qui ex humili loco videtur, & *Turbinatum* qui ab excelfo.

Sensibilis autem circumscribitur visione nostrâ: qui ex loco plano, in obiectum item in plano constitutum, vt in mari & patienti æquore, non ultra 2840. passus Geometricos portigitur.

ZODIACVS, seu *Orbis signifer*, est Circulus obliquus *Æquatore* secans, in quo planetæ suas periodos decurrunt. Nomen accepit à voce ζῳδιον animal, quia pleraque signorum, animalia sunt: vel à ζῳή vita, quia ex eo vita animantium pendet. In *Zodiaco* autem considerantur longitudo, & latitudo.

Latitudo olim ad 12. gradus extendebatur, nunc verò ad sexdecim, quoniam ab utrâque æquatoris parte, 8. gradibus Planetæ quidam aberrant.

Longitudinem autem *Zodiaci* constituit *ECLIPTICA*, quæ est linea *Zodiaci* media, in qua fiunt *Eclipses Solis & Lunæ*, diuisa in duodecim signa, quorum singula in 30. gradus iterum diuiduntur, signa autem cum characteribus suis sic exprimuntur:

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎
 Aries: Taurus: Gemini: Cancer: Leo: Virgo: Libra:
 ♏ ♐ ♑ ♒ ♓
 Scorpius: Arcitenens: Caper: Amphora: Pisces.

Sagittarius: Capricornus: Aquarius:

ÆQUATOR, seu *Æquinoctialis*, & *Æquidialis* est linea quam cum Sol decurrit, vbique gentium noctes æquantur diebus, præterquam sub polo.

MERIDIANVS, seu *linea mediæ cæli*: est linea cui suppositi populi simul habent meridiem, modò Sol illis affulgeat. Vbi tamen obseruabis Meridianum duobus modis sumi, 1º pro gradu longitudinis, & tum Meridianus simpliciter dicitur: 2º pro circulo totum orbem ambiente, & tum *Meridianus Maior* appellatur, & defini potest linea cui suppositi populi simul habent meridiem aut mediam noctem.

Minores circuli quatuor.

POLARES circuli duo sunt, totidémque Tropici Sphæram inæqualiter diuidentes. Et *Polares* dicuntur à Polis à quibus distant 23. Gradibus cum dimidio: *Tropici* autem à *τέτρον* *verto*, quòd ab illis Sol cursum suum reflectat, 23. quoque Gradibus cum dimidio ab Æquatore disiuncti.

POLARIS CIRCVLVS ARCTICVS olim diuersus erat pro varietate locorum: nam ab antiquis vulgò definitur *Maximus apparentium nobis circularum*: Nunc autem fixus est, & in tabulis omnibus 23. Gradibus cum dimidio à polo Arctico diffidet.

POLARIS CIRCVLVS ANTARCTICVS definiebatur ab antiquis *Maximus non apparentium circularum*, ac proinde secundùm loca varia, varius erat: nunc autem 23. Gradibus cum $\frac{1}{2}$ à polo Antartico separatur.

TROPICVS CANCRI est circulus maximè Borealis, quem Sol suâ conuersione 24. horarum describit.

TROPICVS CAPRICORNI est circulus maximè Australis, quem Sol suo circuitu notat.

§. 4. *De populorum situ.*

CONSIDERATVR ille situs penes Zonas, Umbras, Habitationem, & Dextram, vel Sinistram.

NVM. I. *Situs populorum secundùm Zonas.*

De Zonis tres falsæ opinioniones veterum extiterunt, vna vera.

LVCRETIVS enim tantùm duas admittebat.

POLYBIVS & POSSIDONIVS sex: quoniam duas Torridas numerabant.

MARTIANVS CAPELLA decem: quoniam quinque vulgò receptas bifariam diuidebat.

VERA OPINIO admittit quinque Zonas, duas frigidas, totidem temperatas, & Torridam vnâ.

FRIGIDA BOREALIS Saturno sacra circulo polari Arctico includitur.

FRIGIDA AVSTRALIS Mercurio addita, polari Antarctico coërcetur.

TEMPERATA BOREALIS Veneri consecrata, inter polarem Arcticum, & Tropicum Cancrī iacet.

TEMPERATA AVSTRALIS Ioui dicata Antarctico polari, & Capricorni Tropico continetur.

TORRIDA Martis propria, duobus Tropicis Cancrī & Capricorni includitur.

NVM. 2. *Situs populorum secundum Vmbas.*

AMPHICII qui habent vtrunque vmbas meridianas, hoc est versus Boream, & Austrum excurrentes diuersis anni temporibus: vt in zonâ Torridâ.

HETEROSCII, quorum vmbra meridiana vergit ad polorum alterutrum: nempe iis qui Temperatas incolunt.

PERISCII qui circa se vmbas rotari vident: vt qui in zonis Frigidis degunt.

ASCII qui carent vmbra meridiana quodam anni tempore; quales qui Torridam incolunt, aut Tropicis subiacent.

MACROSCII, & BRACHYSCII, qui habent vmbas meridianas modò longiores, modò breuiores: quod licet contingat incolis Temperatæ vtriusque, magis ad sensum tamen Torridæ conuenit.

ANTISCII qui habent oppositas vmbas meridianas, vt qui viuunt in oppositis Temperatis.

NVM. 3. *Populorum situs penes habitationem.*

PERIOECI sub eodem parallelo, & magno meridiano iacent.

ANTOECI sub oppositis parallelis siti sunt, & eodem meridiano: aliter ANTOMI quasi oppositis humeris; quoniam diuersos polos respiciunt.

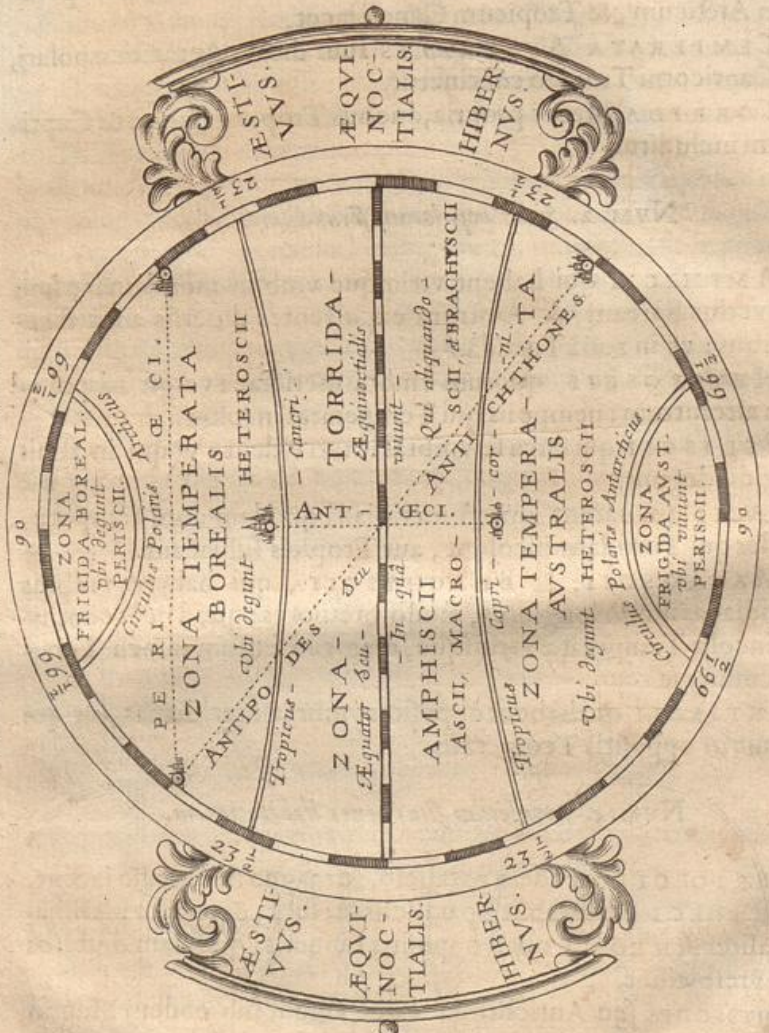
ANTIPODES seu Antichthones qui viuunt sub eodem Magno Meridiano, vel sub Meridianis oppositis, itémque sub aduersis parallelis.

SYNOECI qui sub eodem parallelo degunt, aut etiam sub

HABITATIONES

SEPTENTRIO

DEXTRA *Polaris*. SINISTRA *Sacerdos* sunt.

OCCIDENS

DEXTRA *Astrologorum*. SINISTRA *Geometricorum*.

MERIDIES

DEXTRA *Sacerdos*. SINISTRA *Polaris*.

codem meridiano ; quæ facilius picturâ quàm verbis expressa sunt.

NVM. 3. De situ populorum penes dextram partem, & sinistram.

NON eodem modo loquuntur scriptores omnes de læuâ, & dextrâ mundi parte : varietas autem loquendi his duobus versibus technicis expressa est,

Ad Boream terra ; sed celi mensor ad Austrum :

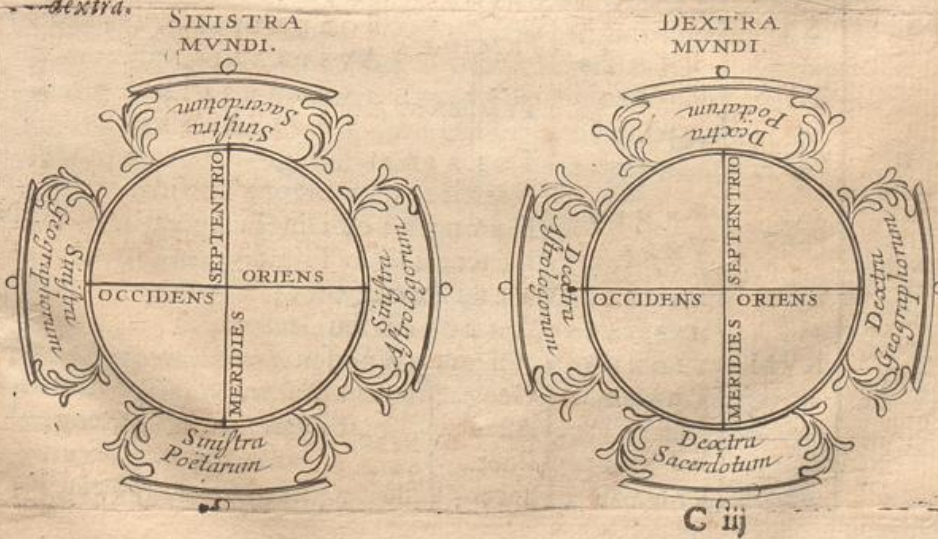
Præco Dei exortum videt : occasumque pœta.

GEOGRAPHVS Septentrionem respicit, & maximè ad polum attendit, ideóque Orientem *dextram* vocat, Occidentem *sinistram*.

ASTROLOGVS contra meridiem spectat & æquatorem ad quem magis sensibiles conuersiones, ideóque Occidens est illi *dextra*, Oriens *sinistra*.

SACERDOTES & AUCVRES in Orientem conuertuntur. Illi ad surgentem conuersi lumina Solem. Ideóque meridiem ad *dextram*, Septentrionem habent ad *sinistram*.

POETÆ denique conuertuntur ad insulas fortunatas & in Occidentem, ideóque meridiem habent à læuâ, Septentrionem à *dextrâ*.

TABVLA METHODICA SPHÆRÆ
ARMILLARIS.

PVN- CTA.	{ POLVS	{ Arcticus.	
		{ Antarcticus.	
CIR- RES	MA- IO- RES	COLVRVS	{ Solstitiorum.
		COLVRVS	{ Æquinoctiorum.
C V- CIR- CV- LI.	RI- ZON.	HO- RI- ZON.	{ RA- TIO- NA- LIS.
			{ Respectu
LI. SEX.	LI	ZON.	{ RECTVS.
			{ TERRÆ.
			{ PLANVS.
			{ TURBINATVS.
			{ SENSIBILIS.
			{ Latitudo } Sexdecim graduum.
			{ Longi- } ECLIPTICA in quâ duo-
			{ tudo. } decim signa.
			{ ÆQVATOR seu Æquinoctialis.
			{ MERIDIANVS } Magnus
			{ vulgaris.
SI. TVS PO- PV- LO- RVM.	P ENES ZONAS <i>Quinq̄.</i>	FRIGIDÆ	{ BOREALIS.
			{ AVSTRALIS.
		TEMPERATÆ	{ BOREALIS.
			{ AVSTRALIS.
		TORRIDA.	
	P ENES VMBRAS.	{ AMPHISCII in zona Torridâ.	
		{ HETEROSCII in Temperatis.	
		{ PERISCII in Frigidis.	
	P ENES HABITA- TIONEM.	{ PERIOECI.	
		{ ANTOECI seu <i>Antomi.</i>	
		{ ANTIPODES seu <i>Anti-hithones.</i>	
	P ENES DEXTRAM ET SINI- STRAM,	Geog. Astrol. Poët. Sacer.	{ SI- NIS- TRA.
			{ Occidens.
			{ Oriens.
			{ Meridies.
			{ TRA.
			{ Septentrio.
			{ Astrol.
			{ Geog.
			{ Sacer.
			{ Poët.

CAPVT III.

De Climatis.

§. I. Climata secundum antiquos.

DIERV M augmentum quò magis ab Æquatore receditur, & acceditur ad polum primus omnium tradidisse videtur, Crate Grammatico teste apud Geminum cap. 5. elementorum Astronomiæ,

HOMERVS, hic enim Odyf. 10. loquens de Læstrigonibus docet, noctis, & diei vias hîc propè esse,

Ἐγὼς ἀρ νυχθόσε κ' ἡματός εἰσι κέλευθοι.

Propè enim noctis & diei sunt viæ.

Quibus verbis depingere videtur inclinationem Sphæræ, cuius meminit Pytheas Massiliensis in libris suis de Oceano, cum narrat Barbaros indicasse sibi vbi Sol occumberet his quidem duab⁹, illis verò tribus horis, quibusdam autem paruo interuallo statim exurgeret. Notauit idem Crates Homerum agnouisse Climata per menses lib. 15. Odyf. cum de Cymmeriis loquitur, quibus poëticâ licentiâ omnem adimit lucem, quæ tamen illis verè cum Sole post sex menses redditur. Id expressit ingeniosè Aratus cum dixit, *Ortus & occasus simul misceri.*

GEMINVS postea, qui vixit Syllæ temporibus, meminit Climatum distinctiùs, appellâtque Clima Rhodium 14. horarum cum ¹/₂; Romanum 15. & alia vsque ad 24. horas vbi Tropicus totus apparet: ac deinceps ait diem esse vnus mensis, duorum, &c. vide caput eius 5. vbi doctrinam Climatum expeditissimam leges.

STRABO eam quoque ex Hipparcho tradidit, & nouem Climata appellauit. Primum per Meroen horarum 13. Secundum per Syenem hor. 13. ¹/₂; Tertium per Alexandriam 14. 15. per Rhodium 14. ¹/₂; 15. per Romam 15. 16. per Pontum 15. ¹/₂; 16. per Borysthenem 16. 17. per Mæotidem 17. 18. denique quod tantum extremum appellat horarum ferè 24. Cæterum eorum distantiam per gradus non assignat, sed per stadia quorum 700. tribuit vni gradu maximo.

PTOLEMÆVS denique omnium accuratissimè hoc dierum

TABVLA PARALLELORVM EX ALMAGESTO PTOLEMÆI

Libro Secundo
Capite Sexto

PARALLELI	NOMINA PARALLELORVM	DIES ALTISSIMI TVDO TIALIS POLI				PARALLELI	NOMINA PARALLELORVM	DIES SOLSTITIALIS		ALTISSIMO POLI	
		BOR.	MI.	GR.	MI.			HOR.	MI.		
I	ÆQVATOR	12	0	0	0	XXIV	PER CATVRACTO RIV. Magna Britan	17	47	37	0
II	PER INSVLAM TAPROBANAM	12	17	4	17	XXV	PER AVSTRALIA Parue Britannia	18	0	38	0
III	PER SINVM AVALITIVM	12	30	8	27	<i>Exinde non procedit per decremēta Quadrantis sed Semibre, quia Tropicos hic paralleli in æquā terræ Spatio</i>					
IV	PER SINVM ADVLITICVM	12	47	12	30	XXVI	Per Mediam PARVA BRITANN	18	30	39	30
V	PER MEROEN Insulam	13	0	16	27	<i>Exinde parallelus non vocat, sed his verbis vtitur VBI DIES EST TOT HORARVM</i>					
VI	PER NAPATA Regiam Æthiopum	13	17	20	14	XXVII	Per Borealia PARVE BRITAN	19	0	61	0
VII	PER SYENEN	13	30	23	31	28	PER INSVLAS EBVDAS	19	30	62	0
VIII	PER PTOLEMADE que est in Thebaide et dicit Mercurii	13	47	27	40	29	PER THYLEN	20	0	63	0
IX	PER INFERIOREM REGIONE Ægypti	14	0	30	22	<i>Exinde neqz parallelus nominat, neqz nominibus suis appellat, et per horas Integras decreseunt</i>					
X	Per Mediam PHONICIAM	14	17	33	18	IN DE 30	PER SCYTHICAS GENTES IGNOTAS	21	0	64	30
XI	PER RHODVM	14	30	36	0	31	EXINDE	22	0	65	30
XII	PER SMYRNEN	14	47	38	37	32	NVLIA NOMINA	23	40	66	0
XIII	PER HELLESPTV	15	0	40	36	33	ADDVNTVR	24	0	66	40
XIV	PER MASSILIA	15	17	43	3	<i>Necat hic obliquum Circulum qui per Medium horarum est esse eundem cum Horizonte videlicet nostre Arctico Respondet</i>					
XV	Per Mediam PONTV	15	30	45	1	LVICIS INCREMĒTA PER MĒSES					
XVI	Per Fontes DANVBII	15	47	46	31	PARALLELI	LVX CONTINVA	Alti poli GRA. MI.			
XVII	Per Ostia Ili BORYSTHENIS	16	0	48	32	I	VNIVS MENSIS	67	17		
XVIII	Per Mediam palude MÆOTIDA	16	17	50	0	II	DVORV MENSIVM	69	30		
XIX	Per Australissima BRITANNIE	16	30	51	37	III	TRIV MENSIVM	72	20		
XX	Per Ostia El. RHENI	16	47	52	30	IV	QVATVOR MENSIV	78	20		
XXI	Per Ostia Fluui TANAI DOS	17	0	54	1	V	QVINQVE MENSIV	84	0		
XXII	Per BRIGANTIV Mangue Britannia	17	17	55	0	VI	SEX MENSIVM	90	0		
XXIII	Per Mediam Magna BRITANNIA	17	30	56	0	<i>HIC DIES VNVS ET VNA NOX SEX MENSIV FACIUNT ANNV</i> <i>Hic gradus est totius partis</i>					

augmentum expressit cap. 6. lib. 2. Magnæ Constructionis, ubi tamen tantum meminit Parallelorum. Postea nihilominus cap. 7. & 12. Climates mentionem facit. Tradidit & tabulam Parallelorum cap. 24 lib. 1. Geographiæ, sed à superiore nonnihil discrepantem, propterea quod in eâ tantum orbis sui delineationem cogitabat. Itaque tabula ex cap. 6. Almagesti petita tibi omnium antiquarum instar esse debet, ideoque hic appinximus emendatam.

§. 2. *Climata secundum recentiores.*

NOMEN.

CLIMATA à verbo κλίμα nomen habent, quoniam petuntur ab inclinatione Sphæræ: quare à Vitruvio dicuntur *inclinationes*, à Gellio *deuergentie*, à Iouiano Pontano parum Latinè *Clini*. Putant etiam aliqui apud Plinium *segmenta* nuncupari, sed huius auctoris mentem non sunt assecuti.

DEFINITIO.

Clima est spatium terræ duobus parallelis comprehensum, cuius finis, diem Solstitialem seu longissimum dimidiâ horâ productiorem habet, quàm initium. Ita Clima continet duos parallelos, aut tres computatis extremis.

Est autem PARALLELVS spatium terræ, cuius finis diem maximum habet, quadrante vno longiorem quàm initium. Hic autem *Parallelus Climates* dicitur cum addito, ad differentiam gradus latitudinis qui simpliciter *Parallelus* appellatur.

NUMERVS.

Numerantur Climates 24 quia cum ab Æquatore numerentur, sub quo dies semper est horarum duodecim, & terminentur in circulis polaribus ubi dies maximus est 24. horarum, duodecim horæ in duas partes sectæ, reddunt 24. diuersitates diei Solstitialis per semihoras crescentis, & 48. parallelos, siue augmenta per quadrantes.

D

- CLIMATVM TABVLA

CLIMATA	PARALLELI	DISPOSITIO PARALLELORVM	ALTITVDO POLI		DIES SOLSTITIALIS		VRBES ILLVSTRES.	AMPLITVDO CLIMATVM		
			GRA.	MI.	HO.	MI.		GRA.	MI.	LEVCÆ
XIII	25	PRINC.	58	26	18	0	STOCHOLMIA <i>Suecia.</i> REVELIA <i>Imonia</i> BELLA-OZERA <i>Moschouia</i>	1	33	46 $\frac{1}{2}$
	26	MEDIŪ.	59	14	18	$\frac{1}{4}$				
	27	FINIS.	59	59	18	$\frac{1}{3}$				
XIV	27	PRINC.	59	59	18	$\frac{1}{2}$	ORCADES <i>Supra Scotiam.</i> OBSLOVIV <i>Noniagia</i> CAMBALV <i>Tartaria.</i>	1	9	39 $\frac{1}{2}$
	28	MEDIŪ.	60	41	18	$\frac{3}{4}$				
	29	FINIS.	61	18	19	0				
XV	29	PRINC.	61	18	19	0	BERGIS <i>Noruegia.</i> VSTINGA <i>Moschouia.</i>	1	7	31 $\frac{1}{2}$
	30	MEDIŪ.	61	33	19	$\frac{1}{4}$				
	31	FINIS.	62	25	19	$\frac{1}{2}$				
XVI	31	PRINC.	62	25	19	$\frac{1}{2}$	PAMENELICA <i>in pernia</i> <i>provincia Imperij Moschou-</i> <i>tici.</i>	0	58	29
	32	MEDIŪ.	62	55	19	$\frac{3}{4}$				
	33	FINIS.	63	23	20	0				
XVII	33	PRINC.	63	23	20	0	VASSA <i>in Finlandia.</i>	0	53	26 $\frac{1}{2}$
	34	MEDIŪ.	63	50	20	$\frac{1}{4}$				
	35	FINIS.	64	16	20	$\frac{1}{2}$				
XVIII	35	PRINC.	64	16	20	$\frac{1}{2}$	NIDROSIA <i>in Noruegia.</i>	0	39	19 $\frac{1}{2}$
	36	MEDIŪ.	64	37	20	$\frac{3}{4}$				
	37	FINIS.	64	55	21	0				
XIX	37	PRINC.	64	55	21	0	OVLO <i>in Moschouia.</i>	0	30	15
	38	MEDIŪ.	65	11	21	$\frac{1}{4}$				
	39	FINIS.	65	25	21	$\frac{1}{2}$				
XX	39	PRINC.	65	25	21	$\frac{1}{2}$	VISTVM <i>in Finlandia.</i>	0	22	11
	40	MEDIŪ.	65	36	21	$\frac{3}{4}$				
	41	FINIS.	65	47	22	0				
XXI	41	PRINC.	65	47	22	0	TORNA <i>in Bothnia Suecia.</i>	0	21	9 $\frac{1}{2}$
	42	MEDIŪ.	65	57	22	$\frac{1}{4}$				
	43	FINIS.	66	6	22	$\frac{1}{2}$				
XXII	43	PRINC.	66	6	22	$\frac{1}{2}$	VOLINGA <i>in Moschouia.</i>	0	14	7
	44	MEDIŪ.	66	14	22	$\frac{3}{4}$				
	45	FINIS.	66	20	23	0				
XXIII	45	PRINC.	66	20	23	0	SKALOTŪ <i>in Islandia.</i>	0	8	4
	46	MEDIŪ.	66	24	23	$\frac{1}{4}$				
	47	FINIS.	66	28	23	$\frac{1}{2}$				
XXIV	47	PRINC.	66	28	23	$\frac{1}{2}$	HOLA <i>in Islandia.</i>	0	3	1 $\frac{1}{2}$
	48	MEDIŪ.	66	30	23	$\frac{3}{4}$				
	49	FINIS.	66	31	24	0				

- RECENS. ET ACCVRATA

CLIMATA	PARALLELI	DISPOSITIO PARALLELOVRVM	ALTI TVDO POLI		DIES SOLSTITIALIS		VRBES ILLVSTRES	AMPLITVDO CLIMATV		
			GRA.	MI.	HOR.	MI.		GRA.	MI.	LEVCE.
I	1	PRINCIP.			12	0	MOLVCA Inſula			
	2	MEDIVM	4	18	12	$\frac{1}{2}$	MALDIVA Inſula	8	34	257
	3	FINIS	8	34	12	$\frac{1}{2}$	MALACA In India			
II	3	PRINC.	8	34	12	$\frac{1}{2}$	ZELLA In Ethiopia			
	4	MEDIVM	12	43	12	$\frac{3}{4}$	GOA In India	8	9	244 $\frac{1}{2}$
	5	FINIS	16	43	15	0	COLVMBO In Inſ. Ceylan			
III	5	PRINC.	16	43	15	0	DIV In Cambaia Regno India			
	6	MEDIVM	20	33	13	$\frac{1}{2}$	MEXICVM In America Septentrionali	7	28	224
	7	FINIS	24	11	13	$\frac{1}{2}$				
IV	7	PRINC.	24	11	13	$\frac{1}{2}$	ORMVSTVM In Perſide			
	8	MEDIVM	27	36	13	$\frac{1}{2}$	AGRA In Reg. Mogoris HIEROŒOLYMA Paleſtinae	6	36	198
	9	FINIS	30	47	14	0	ALEXANDRIA Egypti			
V	9	PRINC.	30	47	14	0	TVNETVM In Barbaria			
	10	MEDIVM	33	43	14	$\frac{1}{2}$	NICOŒA In Cypro NANOVIV In Sinu	5	43	171 $\frac{1}{2}$
	11	FINIS	36	50	14	$\frac{1}{2}$	MEACO In Perſide			
VI	11	PRINC.	36	30	14	$\frac{1}{2}$	OLISSIPO In Luſitania MADRIV In Hiſpania			
	12	MEDIVM	39	2	14	$\frac{3}{4}$	PANORNIVS In Sicilia IſPAHAN In Perſide	4	52	146
	13	FINIS	41	22	15	0				
VII	13	PRINC.		22	15	0	MASSILIA In Gallia ROMA In Italia			
	14	MEDIVM	43	32	15	$\frac{1}{4}$	CONŒTANTINOPOL In Graecia TRAPEZVS In Natolia	4	7	125 $\frac{1}{2}$
	15	FINIS	45	29	15	$\frac{1}{2}$				
VIII	15	PRINCIP.	45	29	15	$\frac{1}{2}$	LVTETIA In Gallia VIENNA In Germania			
	16	MEDIVM	47	20	15	$\frac{3}{4}$	SARMACHADA Tartaria PEQVINVM In Sinu	3	32	106
	17	FINIS	49	1	16	0				
IX	17	PRINC.	49	1	16	0	COLONIA In Germania PRAGA In Bohemia			
	18	MEDIVM	50	33	16	$\frac{1}{4}$	CRACOVIA In Polonia ASTRACAN In Aſſchama	2	37	88 $\frac{1}{2}$
	19	FINIS	51	58	16	$\frac{1}{2}$				
X	19	PRINC.	51	58	16	$\frac{1}{2}$	LONDINVM In Anglia DVBLINVM In Hibernia			
	20	MEDIVM	53	17	16	$\frac{3}{4}$	AMSTELDAMV Belou GEDANVM Pruſſia	2	39	71
	21	FINIS	54	29	17	0				
XI	21	PRINC.	54	29	17	0	VILNA In Lithuania SMOLENSKO Poloniae			
	22	MEDIVM	55	34	17	$\frac{1}{4}$	MOSCOVIA Ruſſia	2	8	64
	23	FINIS	56	37	17	$\frac{1}{2}$				
XII	23	PRINC.	56	37	17	$\frac{1}{2}$	EDINEVRGV In Scotia HAFNIA In Dania			
	24	MEDIVM	57	34	17	$\frac{3}{4}$	RIGA In Luonia	1	49	54 $\frac{1}{2}$
	25	FINIS	58	26	18	0				

APPELLATIO.

Veteres non tantùm Climata appellabant ex numero, *primum, secundum, &c.* Sed etiam per loca illustriora, quæ in Climate reperiebantur, *per Meroen, per Syenem, Alexandriam, Rhodum, Hellespontum, &c.* Verùm quoniam vnum Clima prætermittebant, propterea quòd regiones vicinas Æquatori non agnoscebant, nos tantùm numeri nomen retinuimus; tu ex locis celebrioribus, quæ appingimus in tabula selige quod voles. Clavius vt huic malo mederetur anteposuit vnum clima ex tribus totis parallelis constans, quod *innominatum* appellauit; verùm hoc commentum quæstionem turbat potius, quàm illustrat, & rudibus multùm successit negotij.

TABULÆ CLIMATVM EXPOSITIO.

Hanc elaborauimus diligentissimè & clarissimam atque expeditissimam reddere conati sumus. Diuiditur in columnas octo. In *prima* numerus climatum exprimitur. In *secunda* numerus parallelorum. In *tertia* climatum dispositio secundùm initium, medium, & finem; vbi cum Ptolemæo in *Almagesto* Æquatorem primum parallelum facimus. In *quarta* notatur longitudo diei Solstitialis, seu Maximi. In *quinta* eleuatio Poli; & ope huius columnæ inuenies cui climati subsit locus oblatu, & cuius iam nosti latitudinem. In *sexta* vrbes illustres, ex quibus climata poterunt appellari. *Septima* & *octaua* ostendunt amplitudinem cuiusque climatis, siue per leucas, siue per gradus.

§. 3. *Climata improprie dicta, siue decrefcentia per dies plures.*

Post circulos polares lux solstitialis non censetur crescere per semihoras, sed per dies totos, immò & per menses ipsos: sic enim Geminus, sic Ptolemæus locuti sunt. Quæ tamen locutio non satis videtur accurata, maximè quia probabilius est omnia signa Syzyga esse, ac proinde non potest assignari situs Sphæræ in quo Sol populis luceat tantùm in Cancro, non in Geminis; sed quicumque locus Solem videt commorantem in Cancro, cum-

CLIMA IMPROPRIE DICTA
SEV PER DIES PLURIMOS
CRESCENTIA

VETRA CIRCVLVM
POLAREM ARCTICVM

NV ME RVS	ALTI TVDO POLI		LVX PRO DVCTOR	LOCA VTCVMOVE COGNITA	AMPLITVDO		
	Gr.	MI.			PER GRAD. Gr. MI.	PER LEVCAS FRANCICAS	
I	67	21	TRIGINTA VNVS DIEI	PARS LARONVM	0	49	24 $\frac{1}{2}$
II	69	48	62 Dierum	GROENLANDIÆ AVSTRALIA	2	27	73 $\frac{1}{2}$
III	73	37	93 Dierum	NOVE ZEMBLE AVSTRALIA	3	35	107 $\frac{1}{2}$
IV	78	30	124 Dierum	NOVA ZEMBLE BOREALIA	4	33	146 $\frac{1}{2}$
V	84	5	155 Dierum	SPITZBERGA	5	25	162 $\frac{1}{2}$
VI	90		180 vel 187 Dierum Circiter	INCOGNITA REGIO	5	55	177 $\frac{1}{2}$

VITRA CIRCVLVM
POLAREM ANTARCTICVM

NV ME RVS	ALTI TVDO POLI		LVX PRODVCTOR	LOCA	AMPLITVDO		
	Gr.	MI.			PER GRADVS Gr. MI.	PER LEVCAS	
I	67	21	VIGINTI NOVE DIERVM	- HIC	0	49	24 $\frac{1}{2}$
II	69	48	58 Dierum	NVLLA	2	27	73 $\frac{1}{2}$
III	73	37	88 Dierum	HACTENVS	3	35	107 $\frac{1}{2}$
IV	78	30	118 Dierum	DETECTA	4	33	146 $\frac{1}{2}$
V	84	5	147 Dierum	SVNT	5	25	162 $\frac{1}{2}$
VI	90		177 vel 177 Dierum Circiter		5	55	177 $\frac{1}{2}$

dem, & in Geminis videt, atque ita de reliquis signis. Satiùs ergo iudicauimus per dies digerere Climata, quæ à polaribus circulis in polos procedunt; vocanturque *improprie* dicta; quia per semihoram non crescunt. Vidi autem illustrem Astrologum, qui tria tantùm illiusmodi Climata numeraret; *Primum* cum Sol moratur in Cancro, & in Geminis: *Secundum* cum insuper haret in Tauro & Leone: *Tertium* denique cum sex Borealia signa Zodiaci decurrit. Nos certè antiquitatem venerati numerum antiquum retinui-
mus, & mensis duntaxat. nomen expunximus.

Quod autem mirum videbitur hæc Climata quò magis accedunt ad polos, eò maius spatium terræ occupant: cum è contrà Climata *proprie* dicta restringantur, quò magis ab Æquatore recedunt. Cuius ratio postea afferetur petita ex dispositione signorum in Ecclipticâ Zodiaci.

Quòdque magis mirabere, non sufficit eadem tabula Climatis *impropriis* Borealibus, & Australibus; cum eadem tabula exhibeat Climata *proprie* dicta siue Australia, siue Borealia. Cuius diuersitatis ratio est; quia pluribus diebus Sol percurrit signa Borealia, paucioribus Australia; hæc nempe 178. diebus horis 21. minutis 42. secundis 25. illa verò 186. diebus horis 8. minutis 12. secundis 44. Siue vt loquuntur pingui mineruâ Ecclesiastici Computistæ Sol 94. diebus transit ab æquinoctio verno, ad solstitium æstiuum, & 94. item diebus ab æstiuo solstitio ad æquinoctium autumnale; hinc verò ad solstitium hibernum 89. diebus & sex horis, & inde ad æquinoctium vernum 89. diebus. Cuius varietatis causa reiicienda est in diuersitatem centri motus Solaris à centro terræ. Quæ tamen mutatio *ἐκκεντρότης* quia subinde inducitur, continget aliquando si diutiùs mundus perduret, vt quod de Boreali parte nunc dicitur, postea de Australi afferatur.

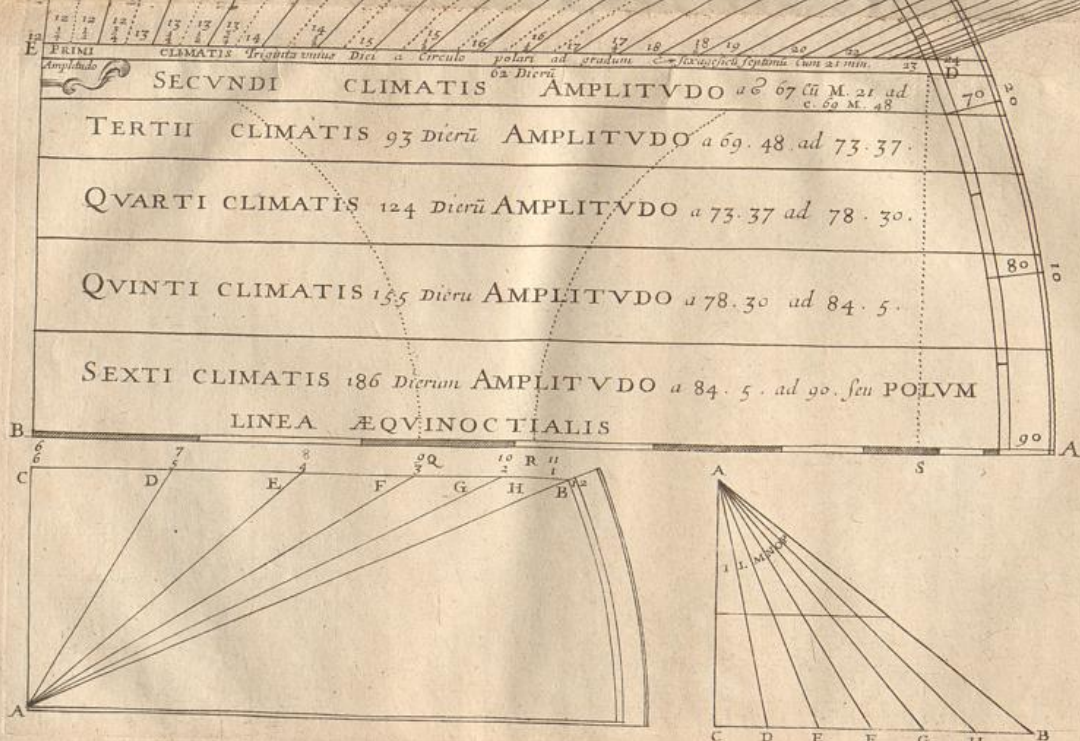
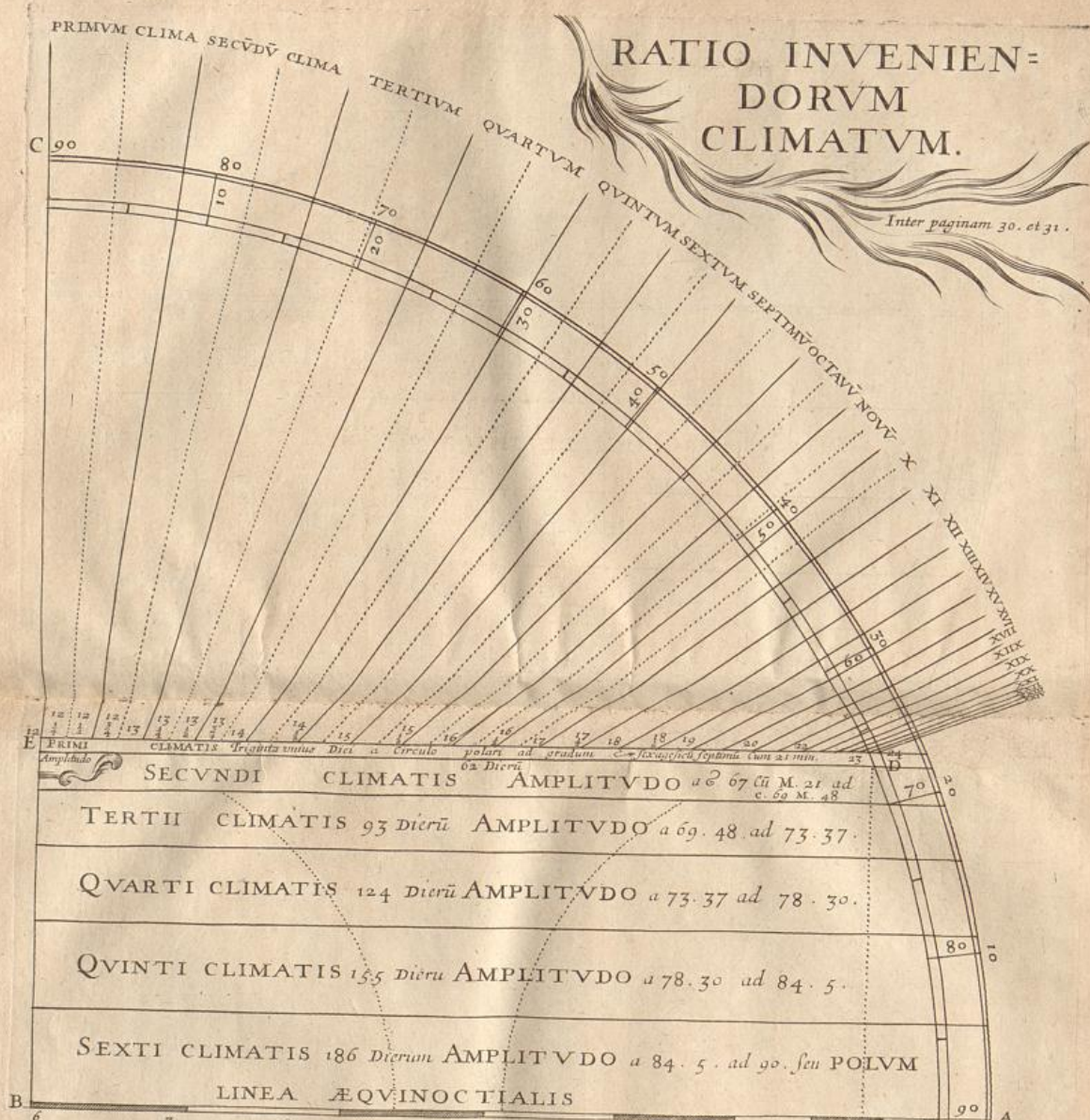
§. 4. Ratio inueniendorum Climatum.

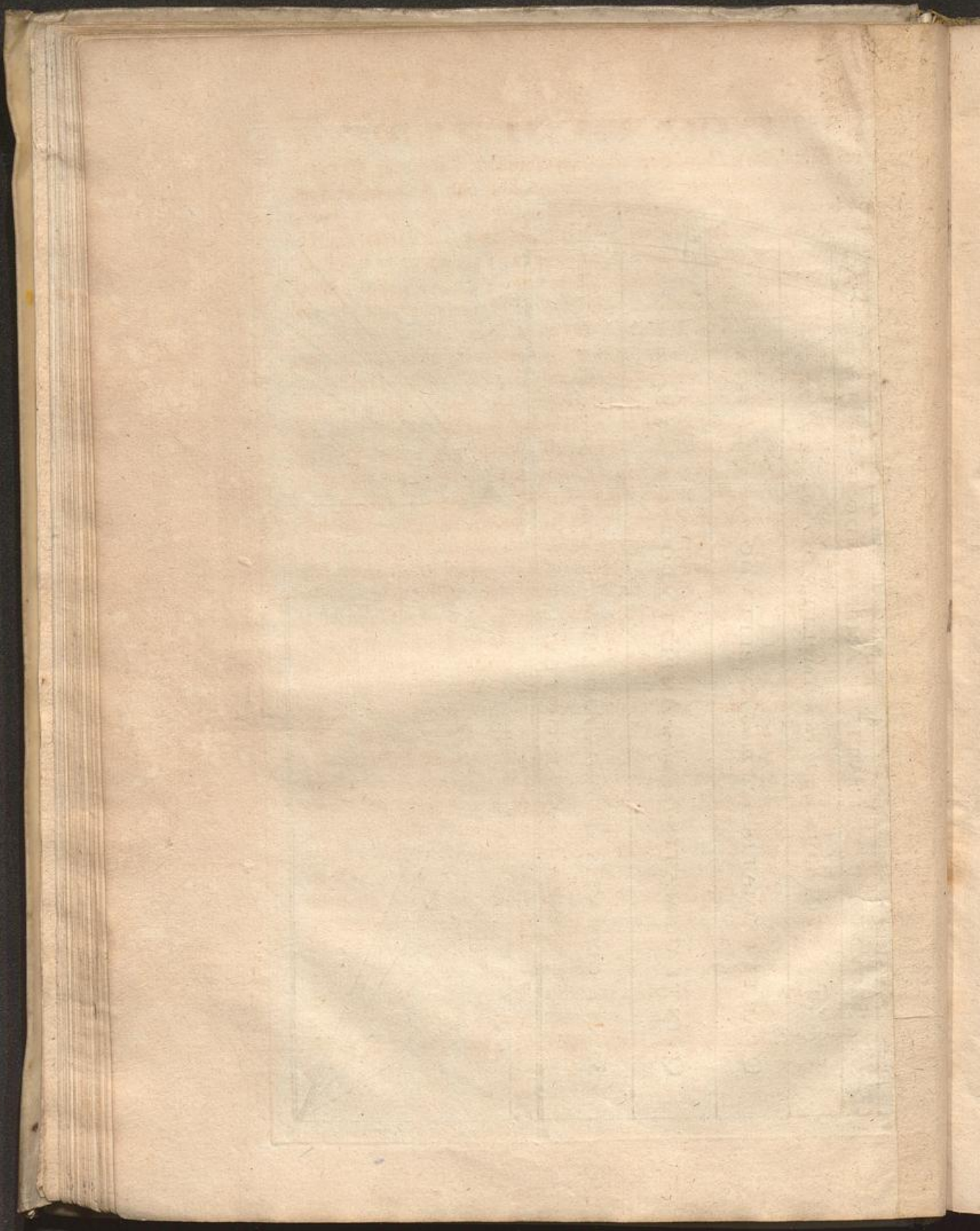
Vt Climata reperiamus accuratè, vtemur methodo, quâ Crepusculorum diuersitas intelligitur, quæ ita se habet.

Quadrantem circuli diuide in partes 90. cuiusque quadrantis latus A. B. sit Æquator, latus B. C. horizon populorum, qui sub Æquatore viuunt. Tam ab Æquatore sursùm progrediendo se-
pone 23. gradus cum dimidio, ab hoc puncto duc lineam Æqua-

RATIO INVENIEN- DORVM CLIMATVM.

Inter paginam 30. et 31.

tori parallelam D. E. quæ tibi repræsentabit Tropicum Cancræ: in eâ lineâ Climatum, & parallelorum distantiam sic inuenies. Supra lineam D. E. excita duos circuli quadrantes, quorum semidiameter sit linea prædicta, eosque quadrantes, in partes 24. seca ut inuenias Climata, aut 48. portiones, ut reperiās parallellos: ab utrisque punctis in quadrantibus notatis ducito lineas, quæ Tropicum secent, seu lineam D. E. & ex earum intercapedine distantiam Climatum, & parallelorum habebis.

Nam ex puncto B. centro primi quadrantis duces lineam per primum interuallum ex 48. notatis in linea D. E. aduerteres in maioris quadrantis diuisione attingere gradum eleuationis quatuor cum minutis 18. hîc finem habebis primi paralleli. Duces aliam lineam per secundum spatium videbis incidere in gradum 8. cum minutis 24. hîc scies claudi secundum parallelum, ac proinde primum Clima; atque ita deinceps, donec perueneris ad 48. interuallum, quod cadere deprehendes in gradum 66. cum dimidio, seu polarem Arcticum, in quo Climata propriè dicta finiuntur.

Hæc methodus facilior, reddit rationem quæsitæ de inæquali distantia Climatum. Quæ ratio innitur demonstratione, quam tibi appêdix nostræ tabulæ repræsentat. Videlicet quod si à puncto A. ducantur lineæ in lineam B. C. quæ diuidant illam in partes æquales C. D. E. F. G. H. & vna earum demissa sit ad perpendicularum in lineam B. C. diuisam, quò magis sectiones D. E. F. &c. recedent à perpendiculari C. eò minorem sustinebunt angulum, & erit angulis I. maior quàm L. & ita deinceps. Quòd si linea C. B. diuidatur in partes eò minores, quò magis recedunt à perpendiculari, minores adhuc sustinebunt angulos. At ita se habent spatia in Tropico notata; igitur quò magis lineæ protractæ recedent à lineâ A. C. seu Horizonte, eò minora erunt interualla.

Id autem ad sensum deprehenditur in commotione spheræ rectæ, attollendo sensim vnum è polis. Cùm enim Horizon secet Æquatorem, duòsque Tropicos in duas partes æquales quando Sphæra recta constituitur, vbi redditur illa obliquior maiorem circulorum istorum portionem nobis ostendit, minorem occultit; & eius apparentiæ inæqualitas magis elucebit, quò magis polus attolletur. Hoc est porrò, quod dixere veteres potissimum Geminius, & Cleomedes: *Quò maior est inclinatio, eò semper maior arcus illorum (circulorum) quos Sol decurrit supra finientem apparet, minor*

latet. Quæ omnia accuratiùs demonstrantur in Sphæricis Theo-
sij lib. 2. propos. 19.

§. 5. *Ratio inueniendorum Climatum post circulos polares.*

VT lucis incrementum post circulos polares deprehendatur, at-
tendendum ad signa in quibus Sol commoratur dum percurrit
Ecclipticam. At certum est dies parum crescere, & imminui,
dum Sol commoratur in signis Tropico vicinioribus, ad sensum
augeri aut deficere, cum in remotioribus versatur. Vnde fit vt Cli-
mata hæc angustiora sint, quò magis accedunt ad Tropicos, la-
tiora quò magis ad polos vergunt. Hoc autem augmentum in pro-
positâ figura sic agnosces.

Ex termino Tropici seu litera D. perpendicularem demitte in
Æquatorem, & exinde duos circuli quadrantes ducito, quorum
hæc perpendicularis erit diameter. Eos quadrantes in sex partes
diuide, quor sunt Climata improprie dicta. Lineæ ex diuisionibus
quadrantum in perpendicularem ductæ, dabunt tibi horum Cli-
matum interualla.

CAPVT VLTIMVM.

De Ventis.

§. I. *De numero ventorum secundum veteres.*

PHILOSOPHI QUIDAM APVD ARISTOTELEM
vnicum ventum duntaxat admittebant: quoniam (inque-
bant) ventus est tantum aer motus. De his 1. Meteor. cap. 13. Phi-
losophus.

THERIALCES APVD STRABONEM duos tantum
recipiebat sibi ab utroque polo oppositos, dicebanturque

BOREAS

NOTVS.

POETÆ GRÆCI ET LATINI quatuor appellant, quos
sibi inuicem ita opponunt.

Auster Notos

Aquilo Boreas

Eurus Eüros

Fauonius Zéphyros.

Zephyri autem loco in tempestate solent Africum substituere.

ANDRO-

ANDRONICVS CYRRHESTES apud Strabonem in turri octagonâ Athenis octo disposuerat, quos Triton mobilis virgâ indicabat.

AQVILO	NOTVS.
APELIOTES	ZEPHYRVS.
CÆCIAS	AFRICVS.
ARGESTES	EURVS.

PLINIUS, SENECA, ARISTOTELES duodecim recipiunt, quos Seneca ex punctis Tropicorum, Circularum Polarium, & Meridiani prædictos circulos secantis, colligit.

Subsolanus	Απελιώτης.	Fauonius	Ζέφυρος.
Boreas	Απαρχίας.	Auster	Νότος.
Aquilo	Μέσος.	Albonotus	Λευκόνοτος.
Cæcias	Καιτίας.	Africus	ΑΨ.
Corus	Αργέης.	Vulturnus	Εὔρος.
Thrafcias	Θρασκίας.	Euronotus	Φοινικίας.

VITRUVIUS LIB. I^o. CAP. VI°. VIGINTI QUATVOR.

SEPTENTRIO	AVSTER.
Thrafcias	Euronotus.
Corus	Vulturnus.
Caurus	Eurus.
Circius	Cæcias.
Etesia	Ornithia.
FAVONIUS	SOLANVS.
Argestes	Carbas.
Subuesperus	Boreas.
Africus	Aquilo.
Libonotus	Supernas.
Altanus.	Galicus.

§. 2. *Ventorum Antiquorum Syllabus.*

AFRICVS Græcis ΑΨ ab Africâ dictus (quæ Græcis Libya est) nomen accepit, procellosus imprimis; quo tamen flante mirum est (Plinio teste) Alcyonum proli sterni mare. Aristoteles ait eum vix obducere cælum nubibus, quoniam illas rapiditate suâ dissipat.

ALTANVS à Vitruvio iuxta Austrum collocatur, & sic dici-

tur quòd *alitiùs nubes agat*, aut fortè ab Altano vrbe Calabriae respectu Brundusij, aut Tarenti; ex eo retinuerè nomen venti meridionales *les Autans*.

APARCTIAS ab Vrfa Minore nomen habet, Latinis *Septentrio*: in Europâ serenus, in Africâ nubilus. Confunditur à quibusdam cum *Borea, Aquilone, & Etesis*.

APELIOTES, Senecæ Apheliotès à Græco ἄλιος, Latinis *Solanus, & Subsolanus* spirans ab Oriente Æquinoctiali. Denominatur autem ventus à Sole potiùs nascente, quàm Occidente, quia Oriens flatum auget, Occidens premit, inquit Plinius.

ARGESTES à Vitruuio infra Fauonium constituitur, apud Aristotelem, Plinium, Strabonem loco Cauri supponitur. Ab Homero certè νότος appellatur. Dicitur à Græco ἄργος quæ *pigrum* sonat, igitur per Antiphrasim, est enim procellosus: licèt id Seneca neget cum eum mollem vocat, ac euntibus, & redeuntibus communem. Idem videtur esse cum *Iapyge, & Cauro*.

AQVILLO ab Aquilæ velocitate dictus. Eius loco ab Aristotele substituitur Mefes: sed Plinius & Seneca aliter sentiunt.

ATABALVS & *Atabulus* ventus est peculiaris Apuliæ, cuius meminit Horat. Sat. v. Quidam *Ataburum* legunt, & ab Ataburo monte Siciliae nominari putant; quare ab eodem Horat. torrere dicitur montes Apuliæ. Porphirion tamen dictum credit *ἡ δὲ τῆ ἀτῆν βάλλει* ab inferenda noxa, quia sic omnia arefacit vt nullis possint Solibus recreari ait Plinius.

AYSTER ab hauriendis aquis appellatur, licèt non asperetur: Græcis Notus est.

BOREAS Græcorum, Aquilo Latinorum est, & dicitur vel à Rege Thraciæ, vt Mythologi, vel *ἄπὸ τῆς βοῆς*, quoniam est violenti flatus, & sonori, vt vult apud Gellium Phauorinus.

CÆCIAS vulgo inter Aquilonem, & Subsolanum collocatur, ab vno Vitruuio inter Subsolanum, & Eurum. Non pellit nubes, sed ad se videtur attrahere, vnde nata parcemia. Tatius c. 32. Ifag. in phænomena Arati ait ita dictum à Fl. Caico. vocatur aliter *Hellepontias*.

CARBAS supra Subsolanum infra Boream Vitruuio; fortè ab vrbe Carba minoris Armeniæ.

CATAOEGIS Pamphyliam infestat apud Senecam s. Nat. quæst. An ab Oegofagis Galatiæ? videtur sanè ad Septentrionem referendus.

CAVRVS à Vitruvio constituitur vbi Plinius, & Aristoteles Argesten locant: sic vocatur quòd in morem Pantheræ stridere seu *Caurire* videatur.

CIRCIVS Cercius Catoni, sic appellatur à *turbine*, vt vult Phauorinus apud Gellium. Tribuitur vni Galliæ à Plinio, & Senecâ, Cato eo quoque infestari Hispanos Alpinos ait. Neque tamen totam Galliam quatit, siquidem Viennæ non sentitur, inquit Plinius. Percellere armatum hominem, & plaustrum ait Cato: Gallorum ædificia diruere, inquit Seneca, & tamen coli ab indigenis, quòd huic debeant salubritatem, ideòque ei ab Augusto in Galliis agenti votum esse templum. Rectè collocatum esse à Vitruvio arguit Plinij locus.

CORVS vulgò cum Cauro confunditur, distinguitur tamen à Vitruvio: Seneca hunc violentum vocat, & in vnam partem rapacem.

ETESIÆ sic vocantur quasi *Anniuersarij*, tempestiui & salubres omni viuenti, inquit Tullius. Plinius ait flare biduo post exortum Caniculæ, Theon in Aratum ab exortu Caniculæ, vt plurimum 60. diebus ad Arcturum. Ab antiquis vulgò crediti sunt flare à Septentrione, quare à Lucretio *Etesie flabra Aquilonum*: vnde quidam eis assignarunt Nili inundationem. Alij in Occidentem, alij in Orientem declinare malunt, Nigidius etiam apud Gellium in Austrum. Videlicet, inquit idem Gellius lib. 2. cap. 22. ex aliâ, atque aliâ cæli parte flant. Plinius eos cum *Prodromis* videtur confundere: Seneca tradit vocari, *somniculosos*, & *delicatos*, quia inquit, *mane surgere nesciunt*.

EVRONOTVS Aristoteli *Lenconotus*, aliter & *Phanicias* de quo postea. Inter Eurum, & Notum ab Aristotele collocatur; à Vitruvio inter Vulturum, & Austrum.

EVRS *Eῦρος* quasi *Eῦρος fluidus* quia excitat sudorem, vt vult Eustathius, vel quasi *Ἐὼρ τῆς Ἐω πύλης* procedens ab Aurorâ. Confunditur aliquando cum Subsolano, & Vulturno. Immo & ab aliis affigitur Orienti æstiuo, ab aliis hyemali, ait Strabo.

FAVONIVS à fouendo dictus, quòd ab eo plantæ enectæ frigore refoueantur. Græcis est *Ζέφυρος*.

GALLICVS cuius meminit vnus Vitruuius, & prope Septentrionem, versus Austrum locat.

HELLESPONTIAS ab Helle ponto vnde spirat in Græciam

& Athenas, aliter Cæcias de quo sup. à.

IAPYX cuius meminere Horatius, & Virgilius. Ad Caurum, seu Argesten referri debet. Opratur enim ab Horatio Maroni ex Italia in Græciam & Athenas soluturo, & eo vsa est Cleopatra ex Epyro in Ægyptum fugiens. Nomen habet à Iapygiâ parte Apulie.

LEUCONOTVS aliter *Euronotus*, item & *Phœnicias*. Dicitur autem Leuconotus quòd serenitatem inducat: λευκὸν enim *serenum* est.

LIBONOTVS ita dictus quòd Notum inter, & Africum spirat: à quibusdam Leuconotus apud Strabonem nominatur.

MESES quasi *medius*: à Plinio locatur inter Aquilonem, & Cæciam; ab Aristotele post Boream versus Orientem loco Aquilonis Pliniani.

NOTVS à Græco νότιος *humor* quia valdè humidus: vel vt apud Gellium Phauorinus ab ὄντῃ *Ledo* vnde ὄντος & per apharesin νότος, inquit Eustathius, quòd frugibus, & corporibus noceat. Noctu vehementior est, quàm interdiu: & eo flante animalia minus esuriunt, ait Plinius. In mari Adriatico sæuit atrocius.

OLYMPIAS à Plinio supra Argesten effertur: qui etiam notat consuetudinem inualuisse vt *Olympias*, *Scyron* & *Argestes* confundantur, quod & fecit Aristoteles. Nomen habet ab Olympo monterespectu Theſſalorum.

ORNITHIAS quasi *Auicularis* quia post Brumam spirans aues reducit, ait Plinius, estque admodum temperatus. At Geminus frigidum appellat. Ab Aristotele, & Vitruuio opponuntur Ornithiæ Etesis.

PHOENICIAS à Phœnicibus qui eo vtuntur soluentes in Græciam. *Euronotus* aliter dicitur.

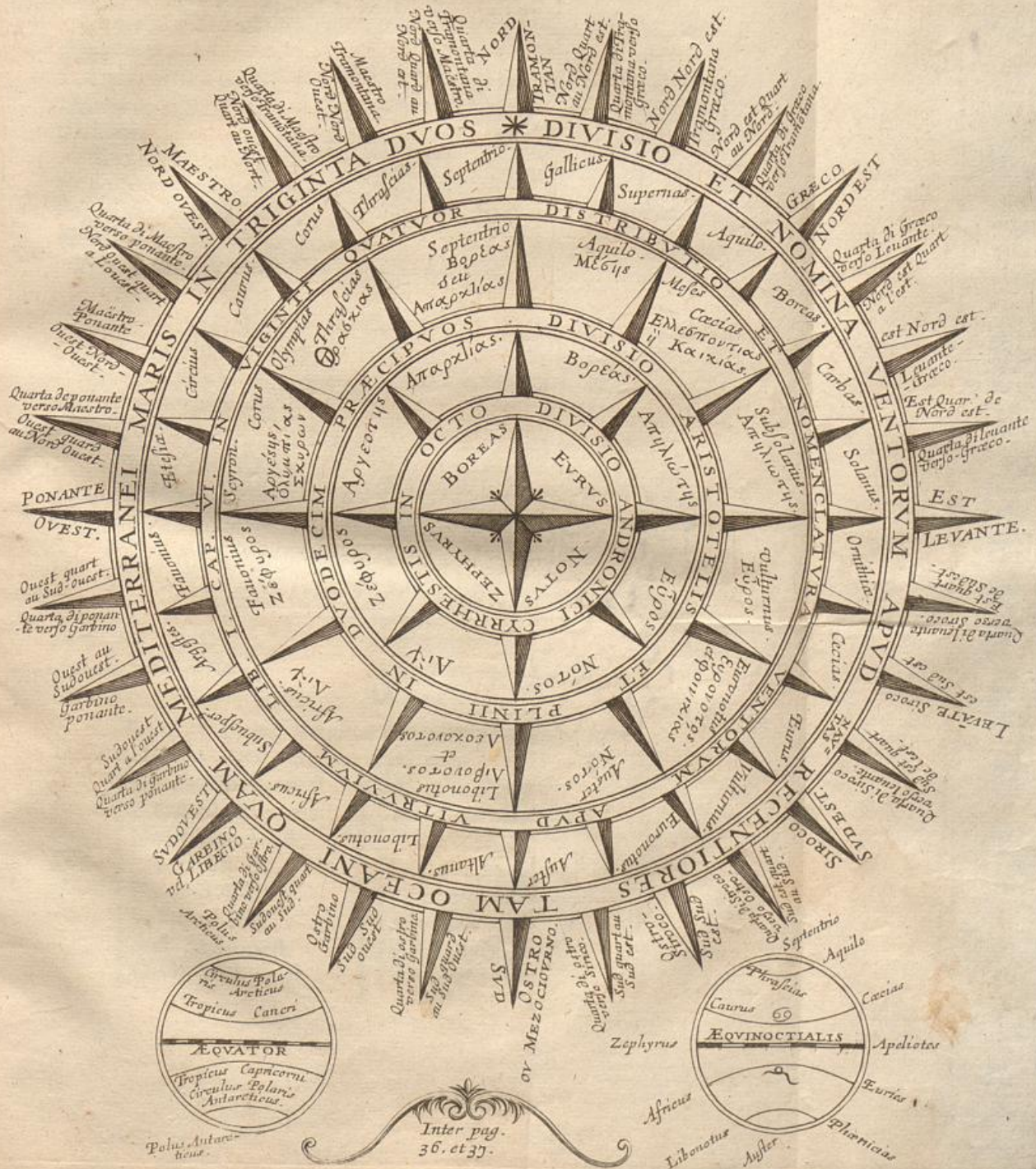
SCYRON à montibus seu Petris Scyroniis vocatur, & maximè Athenienses infestat. Hunc Plinius infra Argestem ablegat. Quomodo autem cum Olympiâ, & Argeste confundatur supra inuimus.

SEPTENTRIO à polo Arctico spirat, Græcis Aparétias de quo superius.

SOLANVS Vitruuio, Plinio *Subsolanus*, ab Oriente Æquinoctiali spirat.

SUBSOLANVS idem cum *Solano*.

VENTORVM ACCVRATA TABVLA
 SECVNDVM VETEREM ET NOVAM
 DISPOSITIONEM AC NOMENCLATVRAM.

Polvs Antarc-
ticvs.

Inter pag.
36. et 37.

Africa
Libonatus
Auster

VENTORVM ACCURATA TABVLA
SECUNDVM VETERVM ET NOVA
DISPOSITIONE A. VON M. C. L. X. V. R. A.

SVBVESPERVS quem vnus appellat Vitruuius, atque inter Argesten, & Africum statuit.

SVPERNAS appellatur quoque ab vno Vitruuio, & supra Aquilonem collocatur.

THRASCIAS nomen habet à Thracia latè sumptâ, hoc est à regionibus supra Macedoniam extensis. De eius situ omnes conueniunt.

WLTVRNVS infra Eurum ab vno Vitruuio statuitur, à Latinis pluribus cum Euro confunditur. Quidam apud Gellium vocant Euronotum. Dicitur à vulture aue, vel à Vulturno fluuio Campaniæ.

ZEPHYRVS quasi *ζάνυ φέρων vitam ferens*, Latinis Fauonius.

§. 3. De Ventis secundum recentiores.

DIVIDVNTVR venti 32. in Cardinales, Secundarios, Tertiarios, & Quadrantes.

CARDINALES sic dicti quod à 4. mundi Cardinibus spirent.

In Oceano.	{	EST ab Oriente.	LEVANTE.	} In Mediterraneo.
		OVEST ab Occidente.	PONENTE.	
		SVD à Meridie.	OSTRO seu Mesogiorno.	
		NORD à Septentrione.	TRAMONTANA.	

SECUNDARIII in quibus Nord & Sud nomen incipiunt.

In Oceano.	{	SVDEST.	SIROCO.	} In Mediterraneo.
		NORDEST.	GRÆCO.	
		SVDOVEST.	GARBINO seu Libecio.	
		NORDOVEST.	MAESTRO.	

TERTIARIII in quibus Secundarius claudit nomen, inchoat Cardinalis.

In Oceano.	{	Quest-Nord-ouest.	Ponente-Maestro.	} In Mediterraneo.
		Nord-Nord-ouest.	Maestro-Tramontana.	
		Nord-Nord-Est.	Tramontana-Græco.	
		Est-Nord-Est.	Leuante-Græco.	
		Est-Sud-Est.	Leuante-Siroco.	
		Sud-Sud-Est.	Ostro-Siroco.	
		Sud-Sud-ouest.	Ostro-Garbino.	
		Quest-Sud-ouest.	Ponente-Garbino.	

E iij

QUADRANTES ex Cardinalibus, & Secundariis complicati,
addito nomine quadrantis.

In Oceano.	In Mediterraneo.
Ouest quart de Nordouest.	Quarta di Ponente verso Maestro.
Nordouest quart de l'ouest.	Quarta di Maestro verso Ponente.
Nordouest quart au Nord.	Quarta di Maestro verso Tramontana.
Nord quart au Nordouest.	Quarta di Tramontana verso Maestro.
Nord quart au Nordest.	Quarta di Tramontana verso Græco.
Nordest quart au Nord.	Quarta di Græco verso Tramontana.
Nordest quart à l'est.	Quarta di Græco verso Levante.
Est quart au Nordest.	Quarta di Levante verso Græco.
Est quart au Sudest.	Quarta di Levante verso Siroco.
Sudest quart à l'est.	Quarta di Siroco verso Levante.
Sudest quart du Sud.	Quarta di Siroco verso Ostro.
Sud quart au Sudest.	Quarta di Ostro verso Siroco.
Sud quart du Sudouest.	Quarta di Ostro verso Garbino.
Sudouest quart du Sud.	Quarta di Garbino verso Ostro.
Sudouest quart à l'ouest.	Quarta di Garbino verso Ponente.
Ouest quart au Sudouest.	Quarta di Ponente verso Garbino.

LIBER TERTIVS.

De Elementis Geographiæ ex Geometria petitis.

VID Geometria conferat Geographiæ intelligimus ex Ptolemæo, atque Strabone, & superius libro primo considerauimus, quæ iam hoc libro quasi reuocabimus ad praxim; reiectis tamen plurimis, quæ in id loci ab otiosis hominibus conuehi solent.